

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 2 april 1901, kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om ändring af tulltaxans bestämmelser rörande arbetad Kautschuk eller Gummi elasticum och Gutta percha.

(1:a A.)

Gällande tulltaxas bestämmelser rörande Kautschuk eller Gummi elasticum samt Gutta percha äro af följande lydelse:

Kautschuk eller *Gummi elasticum*, vulkaniserad eller icke, samt *Gutta percha*:

oarbetad fri.

arbetad:

i skifvor utvalsad:

af 1 mm. tjocklek eller deröfver, med eller utan väfinlägg fri.

af mindre tjocklek än 1 mm.: utan väfinlägg fri.

med väfinlägg; tullbehandlas såsom Väfnader, vattentäta.

tråd, rör, slangar, buffers, maskinremmar och

packningar, äfvensom knifskäft och ämnen dertill	fria.
andra slag, ej specificerade, härunder inbegripa skodon och i trähylsa infattad kautschuk	1 kilogram 1: 20
<i>Anm.</i> Intet afdrag i vigten medgifves för askar, kartor och pappersomslag.	

Åtskilliga af de under ofvannämnda tulltaxerubriker upptagna varor, särskildt slangar, maskinremmar och packningar, bestå emellertid ofta af kautschuk i förening med något annat ämne, såsom metall, asbest eller väf. Så beskaffade varor lära, enligt hvad utskottet inhemtat, icke tullbehandlas såsom arbeten af kautschuk, utan på annat sätt, beroende på det ändamål, för hvilket de äro afsedda, slangar i allmänhet såsom delar till maskiner eller tillbehör till sprutor, i båda fallen med tull af 10 procent af värdet, maskinremmar såsom »Remmar, synbarligen ämnade att begagnas såsom dragremmar till maskiner» med samma tullsats samt packningar såsom »Maskiner, redskap och verktyg», likaledes med tull af 10 procent af värdet.

I en till utskottets behandling hänvisad motion, n:o 28, inom Andra Kammaren föreslår nu herr *O. Trapp*, att, med ändring af vissa af de nu gällande bestämmelserna rörande tullbehandlingen af kautschuk och gutta-perchavaror, ofvan anförda rubriker i tulltaxan måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»*Kautschuk* eller *Gummi elasticum*, vulkaniserad eller icke, samt *Gutta percha*:

oarbetad	fri.
arbetad:	

i skifvor utvalsad:

af 5 mm. tjocklek eller deröfver, med eller utan väfinlägg	1 kilogram 1: 20
--	------------------

af mindre tjocklek än 5 mm. med eller utan väfinlägg	1 kilogram 0: 60
--	------------------

Anm. Kautschuk af mindre tjocklek än 5 mm. med väfinlägg tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta.

tråd, rör, slangar, buffers, maskinremmar och packningar, äfven i förening med andra material, samt knifskäft och ämnen dertill	1 kilogram 1: 20
---	------------------

andra slag, ej specificerade, härunder inbegripna skodon och i trähylsa infattad kautschuk

1 kilogram 1: 20

Ann. Intet afdrag i vigten medgifves för askar, kartor och pappersomslag.»

Till stöd för detta förslag anför motionären följande:

»Såsom förnödenheter, hvilka i allt större utsträckning finna användning såväl som direkta förbrukningsartiklar i dagliga lifvet som i synnerhet för mångahanda ändamål i industriens tjänst, ingå varor tillverkade af gummi eller kautschuk. Dess egenskaper af elasticitet och täthet hafva befunnits värdefulla för de mest olikartade ändamål. Bifogade statistiska uppgifter (bil. Litt. A & B) å rikets import under åren 1890—1899 af dels oarbetad och dels arbetad kautschuk, hvilka uppgifter, enligt hvad nedan skall närmare angifvas, i allt fall ej innefatta på långt när alla hit införda artiklar af kautschuk, gifva tydligt vid handen, att ifrågavarande ämnes förtjenster först under de sist förflutna åren beaktats.

Den ökade användningen af kautschukvaror i sammanhang med lifaktigheten uti industrien i vårt land under de senaste åren har ock gifvit anledning till anläggning i riket af icke mindre än fem fabriker för tillverkning af gummivaror, en i Helsingborg, en i Svaneholm i Vestergötland, en i Gislaved i Småland, en i Trelleborg och den femte i Malmö.

De naturliga förutsättningarna för de inländska fabrikerna för tillverkning af gummivaror att kunna åstadkomma fullgoda produkter lemna icke rum för anmärkning, och ej heller i öfrigt kan anföras någon omständighet, som bör föranleda företräde för fabriker i utlandet. Ofvanberörda redan befintliga fabriker äro också af den storlek, att de, då alla kommit fullt i gång, utan tvifvel äro i stånd att mera än fylla landets behof af gummivaror.

Emellertid göra sig mångfaldiga klagomål öfver tullbestämmelserna, i hvad de afse gummivaror, gällande icke allenast från fabrikerna och deras egare, utan äfven, särskildt till följd af den olika tillämpningen af dessa bestämmelser, från större importörer och förbrukare af gummivaror, och då de gällande bestämmelserna härutinnan tillkommit för så lång tid tillbaka, att gummiindustriens utveckling icke var jemförlig med den nuvarande, är det helt naturligt, att revision och förändring af dessa bestämmelser är i hög grad af behofvet påkallad.

Vid tillverkningen af kautschukvaror skilja fabrikerna i första rum-

met emellan tillverkningen af skodon (galoscher) och tillverkningen af tekniska gummivaror.

Vid införsel af skodon, hvilken artikel i tulltaxan ingår under rubriken »kautschuk, arbetad, andra slag, ej specificerade, härunder inbegripna skodon och i trähylsa infattad kautschuk», är bestämd en tullavgift af 1 krona 20 öre pr kilogram.

Denna tullsats synes mig vara väl afpassad, hvilket jemväl framgår deraf, att importen af galoscher, efter tillkomsten af våra svenska fabriker, icke eller åtminstone icke i nämnvärd mån ökats, oaktadt förbrukningen af galoscher under det senaste årtiondet säkerligen mera än fördubblats; och jag har därför icke någon ändring att föreslå i nu omförmälta tullsats.

Under angifna rubrik i tulltaxan »kautschuk, arbetad, andra slag etc.» tullbehandlas i öfrigt en mängd mindre artiklar, såsom radergummi, mattor, hylsor för vridmaskiner, kammar, proppar, tobakspungar äfvensom allehanda gummivaror för kirurgiskt bruk samt för sjukvårdsändamål, hvilka artiklar i allmänhet hvar för sig i utlandet äro föremål för specialtillverkning och för hvilka afsättningen här i landet är af så ringa omfattning, att det icke kan förväntas blifva fördelaktigt för någon härvarande fabrik att annat än i liten skala och så småningom upptaga tillverkningen af dem.

Alla öfriga underrubriker under ifrågavarande hufvudrubrik »kautschuk» upptaga dessa varor såsom fria från tull. Emellertid har vid tillämpningen af tulltaxan den praxis utvecklats sig, hvilken kongl. generaltullstyrelsen genom särskilda beslut i tullbehandlingstvister bestämt, att åtskilliga varor af kautschuk såsom hufvudbeståndsdel skola tullbehandlas under rubrikerna »maskiner, redskap och verktyg eller delar deraf, ej specificerade» eller »remmar etc. ämnade att begagnas såsom dragremmar till maskiner» eller »sprutor, brand- och trädgårds-, äfvensom tillbehör», i alla tre fallen med en tullavgift af 10 procent utaf värdet. Knappast några varor torde vid de särskilda tullkamrarna så olika tullbehandlas som gummivaror, men såsom mest allmänt torde kunna påstås, att såsom »maskiner och redskap» tullbehandlas i skifvor utvalsad kautschuk med metall eller annat inlägg än väf, ångslangar af väf och kautschuk med tät omklädnad af ståltrådsflätning, packningar af kautschuk i förening med annat ämne samt tillskurna ventilplattor, såsom »dragremmar», alla remmar af kautschuk med väfinlägg samt såsom »spruttillbehör» till mindre sprutor apterade slangar.

Några officiella uppgifter huru stora mängder gummivaror, hvilka under nämnda rubriker tullbehandlats, till landet införts, har jag ej kunnat

erhålla, då uti statistiken dessa varor sammanförts med öfriga under samma rubriker tullbehandlade varor, men då packningar, slangar och remmar äro de ojemförligt största artiklarne af tekniska gummivaror och de, som nästan uteslutande för industriella ändamål användas, torde man utan fara för misstag kunna förutsätta, att importen af dessa varor varit högst betydlig och under de senaste åren stigit i ännu hastigare grad än importen af andra tekniska gummivaror.

Under sistlidna års riksdag inlemnades af kongl. generaltullstyrelsen — med erinran att under rubriken kautschuk upptoges slangar, maskinremmar och packningar såsom tullfria, och att föreskrift saknades, huru dessa artiklar skulle tullbehandlas, derest de jemte kautschuk innehölle äfven annat material — förslag, att då samma skäl för tullfrihet i sistberörda fall torde förefinnas, bestämmelse härom skulle i tulltaxan införas.

I likhet härmed anser äfven jag, att slangar, remmar och packningar böra åsättas enahanda tull, vare sig i dem ingår jemväl annat material än kautschuk eller icke. Men deremot finner jag, att det skulle vara i hög grad oklokt att för vinnande af denna likhet taga bort all tull å dessa slag af gummivaror eller att bibehålla nu gällande bestämmelser om tullfrihet för vissa gummivaror.

I närliggande länder skyddas gummiindustrien genom tullsatser, hvilka omöjliggöra export från Sverige till dessa länder och vålla, att då öfverproduktion i tillverkningen af gummivaror någonstädes är för handen, våra fabriker, om tullskydd icke här såsom i andra förbrukande länder förefinnas, måste förvänta sig öfverskotten derifrån till pris, som till och med understiga tillverkningsprisen. För tillverkningen af gummivaror användas i afsevärd mängd så väl väf för inlägg som kemisk-tekniska preparat, hvilka till större delen måste tagas från utlandet och vid införseln draga tull eller i allt fall äro genom tull fördyrade utöfver de pris, för hvilka de stå de utländska gummifabrikerna till buds. Sist nämnda omständighet är för de svenska fabrikerna synnerligen besvärlig, och då dertill ifrågavarande industri är inom landet alldeles ny, är den i så mycket större behof af att icke ställas i ogynnsamt förhållande gent emot den erfarna och högt uppdrifna gummiindustrien, särskildt i Tyskland och England. Våra svenska fabriker, hvilka visat sig fullt kompetenta att tillverka tekniska gummivaror, hafva ej heller i följd af tullbestämmelserna med ekonomisk fördel kunnat upptaga konkurrensen med utlandets fabriker. Utom den mindre fabriken i Trelleborg, som numera hufvudsakligen tillverkar gummidelar för velocipeder, hvilka vid införsel enligt taxerubriken »velocipeder, delar

deraf» draga en tull af två kronor pr kilogram, hafva de inländska fabri-
kerna uteslutande eller hufvudsakligen sysselsatt sig med tillverkning af
galoscher och hafva endast kunnat skaffa sig en ringa afsättning af tek-
niska gummivaror.

Som gummivaror af bättre kvalitet, sådan som särskildt för ventil-
plattor, remmar och slangar användes, äro ganska kostbara, torde den tull-
sats af 1 krona 20 öre per kilogram, hvilken gäller för »kautschuk, ar-
betad, andra slag». icke vara för hög, utan böra antagas såsom den nor-
mala, och allenast de billigare kautschukvarorna, till hvilka såsom hufvud-
artikel kunna hänföras i skifvor utvalsd kautschuk af mindre tjocklek än
fem millimeter, åsättas en lägre tull af 60 öre för hvar kilogram».

I fråga om införseln till riket af gummi och gummivaror, tillåter sig
utskottet hänvisa till de af motionären åberopade bilagor, hvilka äro öf-
verensstämmande med den officiella statistiken och äro fogade jemväl vid
detta betänkande.

Såsom af motionen framgår, afser densamma åsättande af tull å sådana
s. k. tekniska gummivaror, som för närvarande äro tullfria och förhöjning
i tullen för åtskilliga dylika varor, hvilka nu hänföras till andra tulltaxe-
rubriker, hvaremot någon förändring i gällande tullsats för andra slags gummi-
varor, af hvilka galoscher är den mest betydande artikeln, icke ifrågasättes.

Hvad motionären till stöd för sin framställning anført, synes utskottet
innefatta goda skäl för ett bifall i hufvudsak till hans motion. Förbruk-
ningen af tekniska gummivaror har under de senaste åren till följd af in-
dustriens uppsving i hög grad stegrats, och en inhemsk industri för till-
verkning af sådana varor har också uppstått. Förutsättningarna för
utvecklingen af en dylik industri äro enligt utskottets förmenande lika
stora inom vårt land som inom öfriga europeiska länder, då råvaran
icke produceras inom Europa, utan måste hemtas från tropiska länder,
hufvudsakligen Afrika, Sydamerika och Ostindien. Ett väl afpassadt
tullskydd för ifrågavarande industri är emellertid af nöden, derest den-
sammans utveckling ej skall hämmas af en öfvermäktig konkurrens från
länder, der fabrikationen af gummivaror fortfarit under längre tid än i vårt
land och till följd deraf nått en högre utveckling. De af motionären före-

slagna tullsatserna synas utskottet i allmänhet vara väl afpassade. Den höjning i priset på gummivaror, som, under förutsättning att priset ökas med tullens hela belopp, genom tullen skulle förorsakas, torde, enligt hvad från sakkunnigt håll blifvit utskottet meddeladt, belöpa sig, för gummivaror, som nu äro tullfria, till omkring 20 procent af värdet samt för de gummivaror, hvilka, på sätt ofvan berörts, nu tullbehandlas med 10 procent af värdet, således endast till omkring 10 procent deraf. Det kan dock icke påstås, att de industrier, hvilka använda gummivaror, och hvilka i allmänhet kommit i åtnjutande af tullskydd, skulle genom nämnda prisförhöjning i afsevärd mån betungas. Det har nemligen blifvit utskottet meddeladt, att den årliga förbrukningen af gummivaror i medeltal uppgår

för råsockerfabriker	till omkring 3,000 kr.
» pappersfabriker	» » 2,000 »
» trämassefabriker	» 500—1,000 »
» bryggerier	» 100— 300 »
» ångbåtar	» 100— 300 »
» valsqvarnar	» 50— 200 »
» sågverk	» 50— 150 »
» brännerier	» omkring 50 »
» mejerier	» » 25 »

De föreslagna tullsatserna skulle sålunda medföra en förhöjning i konsumenternas omkostnader för ifrågavarande artiklar till belopp, som, då upplysning saknas om huru stor del af förbrukningen utgöres af nu tullfria gummivaror, icke kan bestämdt angifvas, men i regel icke torde kunna öfverstiga några hundra kronor.

Ehuru utskottet på grund af hvad nu anförts finner motionen vara värd beaktande, kan utskottet dock icke tillstyrka densammas antagande i oförändrad form, utan finner sig böra föreslå några ändringar dels af saklig innebörd och dels af mera formel natur.

Genom tillsats till kautschuk af svafvel och åtskilliga andra ämnen, ofta i stor mängd, framställes ett ämne, benämndt ebonit, hårdgummi eller horniserad kautschuk, hvilket utgöres af en hård, svart massa, som antager hög polityr och användes såsom surrogat för horn och fiskben samt till imitationer af stenkolsarbeten med flere andra ändamål. Någon tillverkning af ebonit förekommer för närvarande icke inom vårt land. Utskottet anser fördenskull, att denna vara, som vanligen inkommer

i plattor, rör, tråd eller stänger, bör i sådan form vara från införsel- afgift befriad, men att andra arbeten deraf, som icke kunna hänföras till andra i tulltaxan förekommande rubriker, böra draga den för liknande arbeten af kautschuk bestämda tull. Såsom en följd häraf har utskottet ansett ebonit och arbeten deraf böra i tulltaxan särskildt upptagas under rubriken Kautschuk. Vidare finner sig utskottet icke kunna tillstyrka, att maskinremmar af kautschuk ensamt eller i förening med annat material beläggas med den af motionären föreslagna tullsats 1 krona 20 öre för kilogram. I betraktande af dessa varors stora tyngd och jämförelsevis mindre värde, synes en tullsats af 60 öre för kilogram vara tillfyllestgörande. Och slutligen torde följande, mera formela ändringar i motionärens förslag till uppställning af ifrågavarande del af tulltaxan böra vidtagas, att dels knifskäft och ämnen dertill, hvilka upptagits i rubriken tråd, rör m. m. med en tull af 1 krona 20 öre för kilogram, uteslutas ur nämnda rubrik, och, såsom mera jämförliga med andra arbeten af kautschuk, dit hänföras, vid hvilket förhållande dessa artiklar icke behöfva särskildt upptagas, dels ock, då väfinlägg kan förekomma i skifvor icke blott af kautschuk utan äfven af guttapercha af mindre tjocklek än 1 millimeter, i den anmärkning, som innehåller bestämmelse att dylika varor skola tullbehandlas såsom väfnader, vattentäta, ordet »kautschuk» uteslutes.

På grund af det nu anförda hemställer utskottet,

att Riksdagen måtte besluta, att ifrågavarande tull-
taxerubrik skall erhålla följande förändrade lydelse:

Kautschuk eller *Gummi elasticum*,
vulkaniserad eller icke, samt *Gutta*
percha:

oarbetad fri.

arbetad:

ebonit (hårdgummi):

plattor, rör, tråd och stänger fria.

andra arbeten, ej specificerade 1 kilogram 1: 20

andra slag:

i skifvor utvalsad:

af 5 mm. tjocklek eller

deröfver, med eller utan

wäfinlägg 1 kilogram 1: 20

af mindre tjocklek än 5
mm., med eller utan

väfinlägg 1 kilogram 0: 60

Anm. Af mindre tjocklek än
1 mm. med väfinlägg tullbehand-
las såsom Väfnader, vattentäta.

maskinremmar, äfven i för-

ening med annat material 1 kilogram 0: 60

tråd, rör, slangar, buffers och

packningar, äfven i för-

ening med annat material 1 kilogram 1: 20

andra arbeten, ej specifice-

rade, härunder inbegripna

skodon och i trähylsa in-

fattad kautschuk 1 kilogram 1: 20

Anm. Intet afdrag i vigten medgifves för
askar, kartor och pappersomslag.

Stockholm den 26 mars 1901.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Bilaga A.

**Sveriges import under åren 1890—1899 af kautschuk etc.
samt guttapercha, oarbetad.**

År	Kilogram	Värde i kronor
1890	1,410	4,653
1891	7,698	25,403
1892	44,096	145,517
1893	76,027	250,889
1894	124,892	412,144
1895	182,538	602,375
1896	213,043	703,042
1897	335,926	1,108,556
1898	370,125	1,369,463
1899	405,291	1,803,545

Bilaga B.

Sveriges import af arbetad kautschuk åren 1890—1899.

År		i skifvor ut- valsad af 1 mm. och deröfver.	i skifvor af mindre tjock- lek än 1 mm.	tråd, rör, etc.	i trähylsa infattad.	andra slag, ej spec. etc.
1890	kg. kr.	10,665 37,328	386 1,814	31,473 188,838	28 266	313,280 1,566,400
1891	kg. kr.	14,586 51,051	226 1,062	38,023 228,138	61 580	333,515 1,667,575
1892	kg. kr.	19,103 66,861	692 3,252	53,046 265,230	— —	300,267 1,651,469
1893	kg. kr.	21,022 73,577	1,289 6,058	74,519 372,595	— —	279,091 1,535,001
1894	kg. kr.	27,245 95,358	2,023 9,508	87,966 439,830	— —	279,154 1,535,347
1895	kg. kr.	31,591 110,569	2,508 11,788	91,057 455,285	— —	302,470 1,663,585
1896	kg. kr.	46,281 161,984	2,900 13,630	92,570 462,850	— —	272,850 1,500,675
1897	kg. kr.	39,659 138,807	2,937 13,804	121,296 606,480	— —	254,840 1,401,620
1898	kg. kr.	47,160 165,060	6,393 30,047	139,589 697,945	— —	305,803 1,681,917
1899	kg. kr.	50,286 226,287	2,291 11,455	130,242 716,331	— —	347,802 2,086,812

Reservationer

af herrar *Fredholm, G. Jansson, Lundström, Meyer, O. Persson, S. M. Olsson, Brodin och Wijk.*

Herrar af *Burén* och *J. Bromée* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet, herr Bromée i anledning af arbete i särskildå utskottet n:o 1.
